

Yttrande

Datum	Diarienummer	Sida
2017-09-06	62-1295/17	1 (2)
	Er beteckning	
	M2016/02649/Nm	

Handläggare
Lars Lodin, 010-478 7362
Dok.ansvar/Godkänd/Projektägare

Miljö- och energidepartementet

Organisation/Område
SFV Skog

Yttrande över "Laponia-förvaltningen - En utvärdering".

Statens fastighetsverk (SFV) lämnar följande synpunkter på utförd utvärdering av Laponia-förvaltningen (Laponiatjuottjudus).

Sammanfattning

Inledningsvis var utredningens uppdrag bredare, men efter kommunikation med referensgruppen snävades det in till att lägga fokus på den nuvarande förvaltningsmodellen och organisationen och vilka utvecklingsbehov som finns. Därmed blir många intressanta frågor obesvarade, bl.a. om förvaltningsmodellen haft någon påverkan, positiv eller negativ, för bevarandet och utveckling av Laponias natur-, kultur- eller världsarvsvärden.

Utvärderingen blir till stora delar en grundlig kartläggning och beskrivning av organisationen och förvaltningsmodellen, med diskussioner om orsaker till utfall och en jämförelse med den förvaltning som föregick dagens förvaltningsmodell. I stort verkar det vara utredarnas åsikt att förvaltningsmodellen har fungerat om än med vissa "barnsjukdomar". En slutsats som SFV delar med utredarna.

Synpunkter och förslag

I utvärderingen påtalas på flera ställen att förvaltningsplanen saknar mätbara mål att styra mot, något som försvårar förvaltning och uppföljning. SFV föreslår att partsrådet uppdrar åt styrelsen att ta fram en femårsplan med konkreta mål förankrade i förvaltningsplanen. Kansliet kan sedan omsätta detta i 1-2 års operativa mål. Det kan på sikt även behövas en översyn av förvaltningsplanen. I samband med denna översyn bör förvaltningen även ha i åtanke kommande "Periodic Reporting", för att underlätta kommande redovisning till Unesco. Ett annat stöd kan vara den utvärderingsmodell som Länsstyrelsen i Stockholm 2016 har tagit fram för världsarvet Birka Hovgården, men som är tänkt att kunna användas av samtliga svenska världsarv.

SFV ser det som positivt att Laponiatjuottjudus utgår ifrån och har utvecklat olika former för delaktighet för förvaltningen och i sin verksamhet något som även Unesco anger i sina "Operational Guidelines". Förvaltningsmodellen har väckt intresse på andra världsarv.

STATENS FASTIGHETSVERK

BESÖKSADRESS Järntorget 84 POSTADRESS Box 2263, 103 16 Stockholm
TEL +46-010-478 70 00 FAX +46-010-478 70 01 E-post sfv@sfv.se www.sfv.se

Yttrande

Projektnummer	Datum	Diarienummer	Sida
	2017-09-06	62-1295/17	2 (2)
Objektnummer		Er beteckning	
		M2016/02649/Nm	

SFV ser det som viktigt att Laponiatjuottjudus under 2018 fokuserar på verksamheten och arbetar vidare med de områden som utvärderarna identifierat som lägre prioriterade hittills under förvaltningsperioden. Exempelvis ökad tillgänglighet, kommunikation och hållbar besöksnäring som även det är ett av Unesco prioriterat område.

En viktig fråga generellt som gäller samtliga svenska världsarv, är avsaknaden av ekonomiska resurser för att bevara, tillgängliggöra och utveckla världsarven. Riksantikvarieämbetet har 2017 fått i uppdrag att för första gången ta fram en nationell världsarvsstrategi. Där är det bl.a. viktigt att lyfta fram vad som bör vara ett nationellt ansvar i förvaltningen av världsarven i ett långsiktigt perspektiv.

I rapporten diskuteras om Laponiatjuottjudus ska kunna utföra viss myndighetsutövning och tillsyn. Det är SFV:s principiella åsikt att staten så långt det är möjligt ska skilja på myndighetsutövning/tillsyn och förvaltning. Sammanblandning av rollen som myndighet och förvaltare finns redan i alltför stor utsträckning. SFV avråder därför från en sådan lösning.

SFV är markägande förvaltare till drygt 360 000 ha inom Lapponia. Länsstyrelsen är visserligen representerat som statlig förvaltare för dessa områden men de är reservatsförvaltare och har ett annat ansvarsområde än SFV. Till exempel intrång, efterbevakning av skogsbrand och tillstånd är ärenden där man formellt behöver fastighetsägarens medgivande. Mot den bakgrunden anser vi att SFV borde vara representerat i Laponias partsråd.

Förvaltningsuppdraget för Lapponia kan även förtydligas och göras enklare genom att fastslå att det bara är de områden som ingår i Lapponia som Laponiatjuottjudus har att beakta och låta de ingående organisationerna svara för sina respektive ansvarsområden utanför världsarvet.

Beslut

I detta ärende har generaldirektör Birgitta Böhlin beslutat. Avdelningsdirektör Charlotta Andersson Lund, fastighetschef Lars Lodin, skogvaktare Erik Granerot och kulturarvsspecialist Lena Flodin har varit föredragande.

Beslutande

Birgitta Böhlin